

Amsterdam, december 2019
Met subsidie van Instituut Gak

Bijlage C

Verantwoording enquête en keuze-experiment

Bas ter Weel
Henri Bussink
Justus van Kesteren

Inhoud

1	Enquête en keuze-experiment	3
1.1	Onderzoeksopzet	3
1.2	Resultaten.....	6
	Literatuur	19
Bijlage C.1	Vragenlijst	21
Bijlage C.2	Beschrijvende statistieken	31
Bijlage C.3	Multinomiale logit-schattingen	33

1 Enquête en keuze-experiment

In aanvulling op de scenarioanalyse heeft de denktank een enquête en keuze-experiment uitgevoerd naar de voorkeuren en betalingsbereidheid van werkkenden voor arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en aanvullende pensioenopbouw. Deze bijlage beschrijft de onderzoeksoopzet en rapporteert de resultaten.

1.1 Onderzoeksoopzet

De online enquête met daarin het keuze-experiment is voorgelegd aan 18- tot 55-jarige werknemers en zelfstandigen. Deze twee groepen zijn gedefinieerd op hun voornaamste inkomstenbron. Hybride werkkenden zijn niet meegenomen. Er is gevraagd om zes keer te kiezen tussen zowel drie hypothetische arbeidsongeschiktheidsverzekeringen als drie hypothetische aanvullende pensioenverzekeringen (de vignetten). De keuze voor geen verzekering tegen arbeidsongeschiktheid of voor aanvullend pensioen (het uitwijkalternatief) behoort ook tot de mogelijkheden. Voor werknemers is de context geschetst van een situatie waarin zij zelf verantwoordelijk zijn voor het afsluiten van een arbeidsongeschiktheidsverzekering en voor aanvullende pensioenopbouw. Hierbij is hen een bandbreedte gegeven van de vrijkomende loonruimte door het vervallen van de huidige (werkgevers)premies. De keuzes die zijn voorgelegd zijn zo realistisch mogelijk gemaakt, waarbij op essentiële kenmerken is gevarieerd. Het is echter onmogelijk om aan alle details van de verzekeringen recht te doen.¹

Tabel C.1 geeft de kenmerken en daarbijbehorende niveaus van de vignetten weer. De respondenten krijgen per kenmerk één niveau voorgelegd dat willekeurig is toebedeeld. Alleen niet-realistische combinaties, zoals het hoogste uitkeringsniveau gecombineerd met de laagste premie en vice versa, zijn uitgesloten.

De voorgelegde arbeidsongeschiktheidsverzekeringen variëren op de volgende kenmerken: wachttijd, uitkeringshoogte, premiehoogte en tariefsoort. De wachttijd is de periode waarin iemand arbeidsongeschikt is, maar nog geen uitkering ontvangt en het inkomensverlies zelf moet opvangen. De uitkeringshoogte is uitgedrukt als percentage van het bruto maandloon met het wettelijk minimumloon als ondergrens en 80 procent van het maandloon als bovengrens. De premiehoogte is ook uitgedrukt als percentage van het bruto maandloon en varieert tussen de 2 en 20 procent. De tariefsoort geeft weer hoe de hoogte van de premie zich ontwikkelt gedurende de levensduur, waarbij onderscheid is gemaakt tussen een vaste premiehoogte en een oplopende leeftijdsafhankelijke premiehoogte.

De voorgelegde pensioenverzekeringen variëren op de volgende kenmerken: ingangsdatum, verwachte uitkeringshoogte, premiehoogte en uitkeringsvorm. De ingangsdatum geeft weer vanaf welke datum het aanvullende pensioen wordt uitgekeerd. De verwachte uitkeringshoogte is uitgedrukt als percentage van het bruto maandloon met 40 procent van het maandloon als ondergrens en 80 procent als bovengrens. De premiehoogte geeft de maandelijkse premie weer en varieert

---

¹ Zie Bijlage C.1 voor de volledige vragenlijst inclusief een aantal voorbeelden van de vignetten en de daarbij gegeven context.

tussen de 5 en 25 procent van het maandloon. De uitkeringsvorm geeft de ontwikkeling van de uitkering over de pensioenduur weer. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen een vaste uitkeringshoogte en een hogere uitkering tijdens de eerste vijf of tien jaar na pensionering (en vervolgens een lagere uitkering voor de rest van het leven).

Tabel C.1 Kenmerken vignetten

Arbeidsongeschiktheidsverzekering		Aanvullende pensioenverzekering	
1. Wachtijd	1. 3 maanden 2. 12 maanden 3. 24 maanden	1. Ingangsdatum	1. vanaf 65 jaar 2. vanaf AOW-leeftijd
2. Uitkeringshoogte	1. wettelijk minimumloon 2. tussen 1 en 3 in 3. 80% maandloon	2. Verwachte uitkering	1. 40% maandloon 2. 60% maandloon 3. 80% maandloon
3. Premie	1. 2% maandloon 2. 7% maandloon 3. 11% maandloon 4. 16% maandloon 5. 20% maandloon	3. Premie	1. 5% maandloon 2. 10% maandloon 3. 15% maandloon 4. 20% maandloon 5. 25% maandloon
4. Tariefsoort	1. vast 2. leeftijdsafhankelijk	4. Uitkeringsvorm	1. vast 2. hoog/laag voor 5 jaar 3. hoog/laag voor 10 jaar

Bron: SEO Economisch Onderzoek

In totaal hebben 1.812 respondenten de enquête ingevuld en meegedaan aan het keuze-experiment, waarvan 1.271 werknemers en 541 zelfstandigen.² De steekproef is niet geheel representatief voor de 18- tot 55-jarige werkzame beroepsbevolking in Nederland; zelfstandigen zijn oververtegenwoordigd ten opzichte van werknemers, deeltijders ten opzichte van voltijders, vrouwen ten opzichte van mannen, oudere werkenden ten opzichte van jongere werkenden en hoger opgeleiden zijn oververtegenwoordigd ten opzichte van lager opgeleiden. Het aantal zelfstandigen is bewust *oversampled* om op groepsniveau betrouwbaarder uitspraken te kunnen doen dan met een representatieve steekproef mogelijk is. Om een valide analyse voor de 18- tot 55-jarige werkzame beroepsbevolking in Nederland als geheel te presenteren is de totale respons uiteindelijk gewogen naar arbeidsvorm, arbeidsduur, geslacht, leeftijd en opleidingsniveau. Hierdoor zijn de onderzoeksresultaten te generaliseren naar de doelpopulatie.

1.1.1 Analyse gegevens keuze-experiment

De gegevens uit het keuze-experiment zijn geanalyseerd aan de hand van een multinomiaal logistisch regressiemodel. Dit type regressiemodel wordt gebruikt voor het analyseren van menselijk

² Zie Bijlage C.2 voor de beschrijvende statistieken van de respondenten. De groep zelfstandigen bestaat vrijwel uitsluitend uit zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers).

keuzegedrag in situaties waarin gekozen moet worden uit een verzameling alternatieven met bepaalde kenmerken (Train, 2009). Bijvoorbeeld zelfstandigen die moeten kiezen tussen drie arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (de alternatieven), waarbij de verzekeringen een bepaalde wachttijd, uitkeringshoogte, premie en tariefsoort hebben (de kenmerken). Uitgangspunt van dit model is dat respondenten een bepaald nut ontleen aan elk van de alternatieven en vervolgens het alternatief kiezen wat zijn of haar nut maximaliseert (McFadden, 1978).

Modelspecificaties

Het nut dat respondenten ontleen aan elk van de alternatieven wordt verondersteld afhankelijk te zijn van de kenmerken van de alternatieven. Bijvoorbeeld een hogere uitkering leidt tot een hoger nut, terwijl een hogere premie leidt tot een lager nut. Hoe hoger het nut van een bepaald alternatief, hoe groter de kans dat dit alternatief gekozen wordt. Voor het keuze-experiment kan het nut dat respondent i ontleent aan arbeidsongeschiktheidsverzekering j als volgt gedefinieerd worden:

$$U_{ij} = \beta_1 \text{wachttijd}_j + \beta_2 \text{uitkering}_j + \beta_3 \text{premie}_j + \beta_4 \text{tariefsoort}_j + \varepsilon_{ij}$$

Het nut dat respondent i ontleent aan aanvullende pensioenverzekering j kan op een vergelijkbare manier gedefinieerd worden:

$$U_{ij} = \beta_1 \text{ingangsdatum}_j + \beta_2 \text{uitkering}_j + \beta_3 \text{premie}_j + \beta_4 \text{uitkeringsvorm}_j + \varepsilon_{ij}$$

In de hierboven gespecificeerde modellen zijn de β 's de te berekenen parameters van de kenmerken van verzekering j . Deze β -parameters geven het effect van een kenmerk op het nut dat ontleent wordt aan een verzekering ten opzichte van geen verzekering. Een significant positieve parameter geeft aan dat het nut toeneemt, terwijl een significant negatieve parameter aangeeft dat het nut afneemt. Tot slot is ε_{ij} als storingsterm opgenomen.

Marginale effecten

De interpretatie van een multinomiaal logit model is niet eenvoudig, omdat de parameters het nuts-effect geven en nut geen interpreteerbare uitkomstmaat is. Daarom worden de geschatte parameters uitgedrukt als het marginale effect op de kans dat een bepaalde verzekering gekozen wordt ten opzichte van geen verzekering (de keuzekans). Het marginale effect kan als volgt berekend worden:

$$\beta * P_{ij}(1 - P_{ij})$$

waarbij P_{ij} de keuzekans voor verzekering j weergeeft. Omdat er per keuzesituatie een keuze gemaakt moet worden tussen drie alternatieve verzekeringen waarvan de niveaus van de kenmerken willekeurig zijn toebedeeld is de keuzekans 0.33. Deze keuzekans is wel conditioneel op het feit dat er voor een verzekering gekozen wordt. Bijvoorbeeld als de keuzekans van zelfstandigen voor een verzekering 0.6 is ten opzichte van 0.4 voor geen verzekering, dan is de keuzekans van één van de alternatieven berekend als $0.33 * 0.6 = 0.2$.

1.2 Resultaten

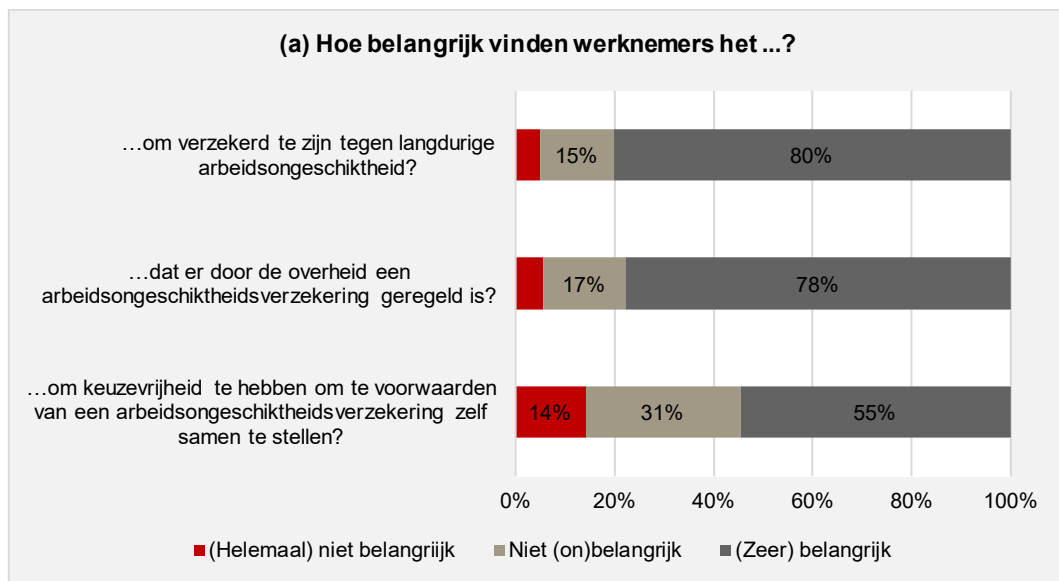
De resultaten van de enquête en het keuze-experiment bestaan uit een aantal stellingen over het belang dat respondenten hechten aan het verzekerd zijn tegen arbeidsongeschiktheid of aanvullende pensioenopbouw, dat de overheid of werkgever hierin voorziet en keuzevrijheid in de polisvoorwaarden. Daarnaast is gevraagd naar (alternatieve) inkomstenbronnen bij arbeidsongeschiktheid en pensionering. Tot slot zijn de voorkeuren en betalingsbereidheid van werknemers en zelfstandigen voor een arbeidsongeschiktheidsverzekering en een aanvullende pensioenverzekering in kaart gebracht.

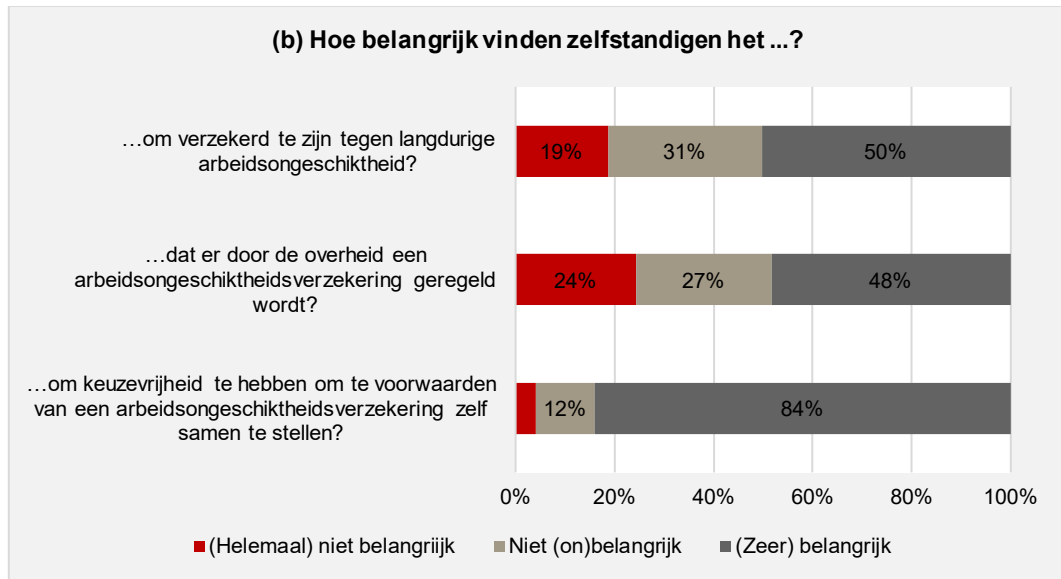
1.2.1 Belang van verzekeren en alternatieve inkomstenbronnen

Arbeidsongeschiktheidsverzekering

In Figuur C.1 (a) en (b) is weergegeven hoe belangrijk respectievelijk werknemers en zelfstandigen het vinden om verzekerd te zijn tegen (langdurige) arbeidsongeschiktheid, dat de overheid voorziet in een arbeidsongeschiktheidsverzekering en om keuzevrijheid in de polisvoorwaarden van de arbeidsongeschiktheidsverzekering te hebben.

Figuur C.1 Werknemers vinden het (zeer) belangrijk om verplicht verzekerd te zijn tegen langdurige arbeidsongeschiktheid; zelfstandigen vinden keuzevrijheid vooral (zeer) belangrijk

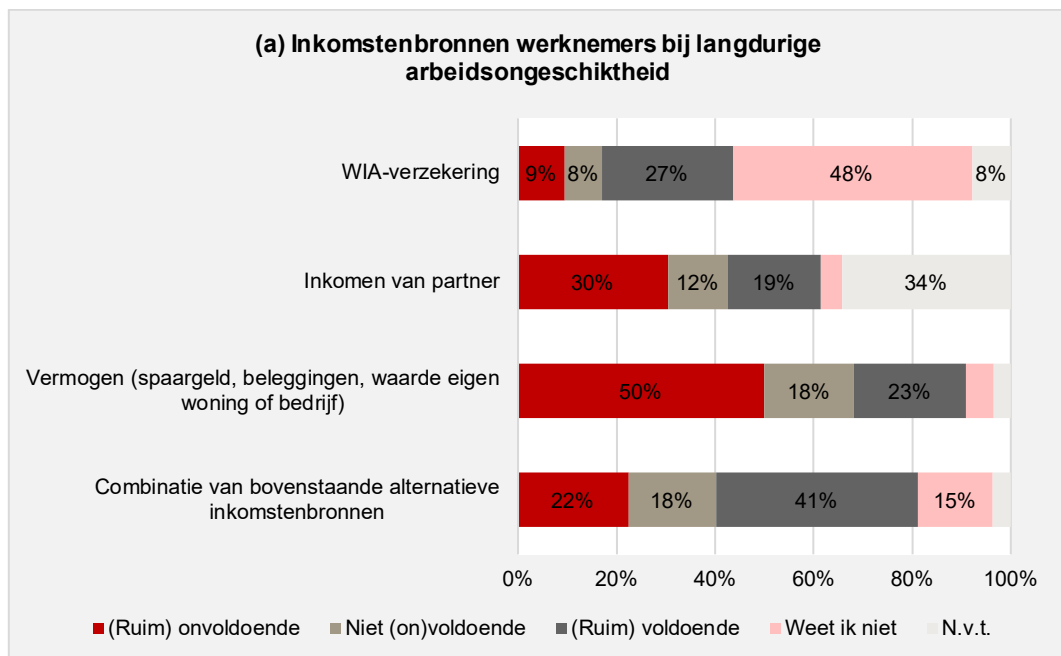

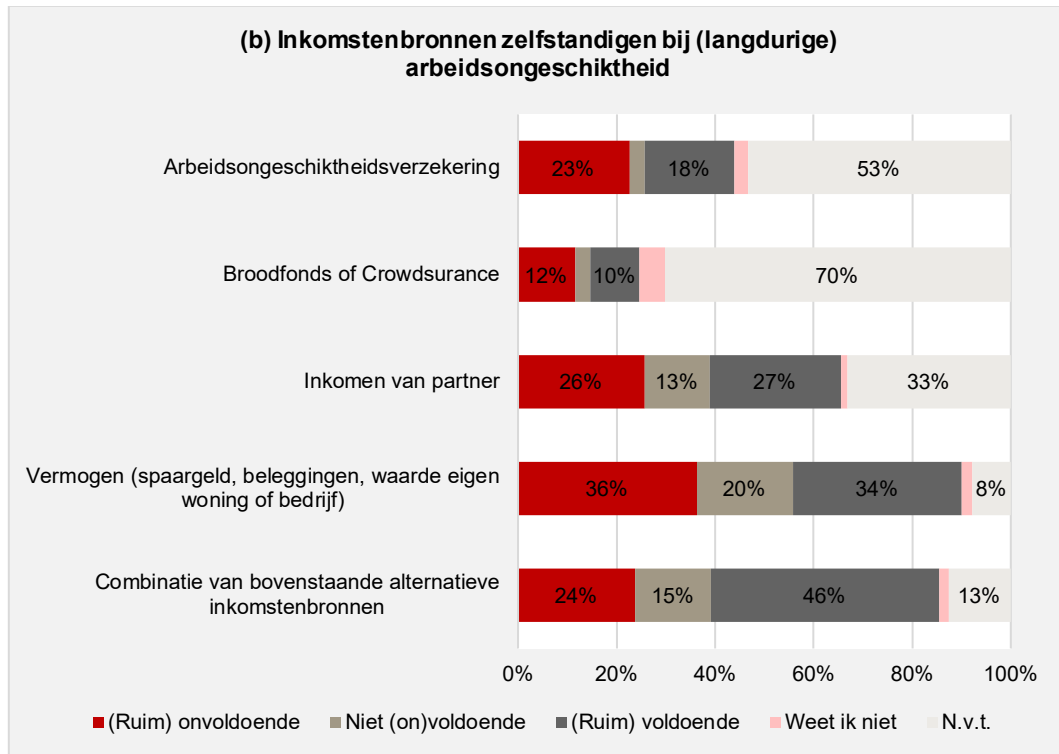

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2019) o.b.v. gewogen enquêtegegevens

Figuur C.2 (a) en (b) laat zien welke inkomstenbronnen respectievelijk werknemers en zelfstandigen kunnen aanwenden bij langdurige arbeidsongeschiktheid. Het gaat hierbij om inkomstenbronnen zoals een uitkering van een arbeidsongeschiktheidsverzekering, broodfonds of crowdsurance, het inkomen van een partner, eigen vermogen (spaargeld, beleggingen, waarde eigen woning of bedrijf) of een combinatie daarvan.

Figuur C.2 Ruim 50 procent van de zelfstandigen heeft geen arbeidsongeschiktheidsverzekering; ook bijna 40 procent geeft aan over geen of (ruim) onvoldoende (alternatieve) inkomstenbronnen bij arbeidsongeschiktheid te beschikken

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2019) o.b.v. gewogen enquêtegegevens

Figuur C.3 laat de redenen zien waarom een deel van de groep zelfstandigen geen arbeidsongeschiktheidsverzekering heeft afgesloten.

Figuur C.3 Voor zelfstandigen zonder arbeidsongeschiktheidsverzekering wegen de kosten vaak niet op tegen de baten of kunnen het zich niet veroorloven

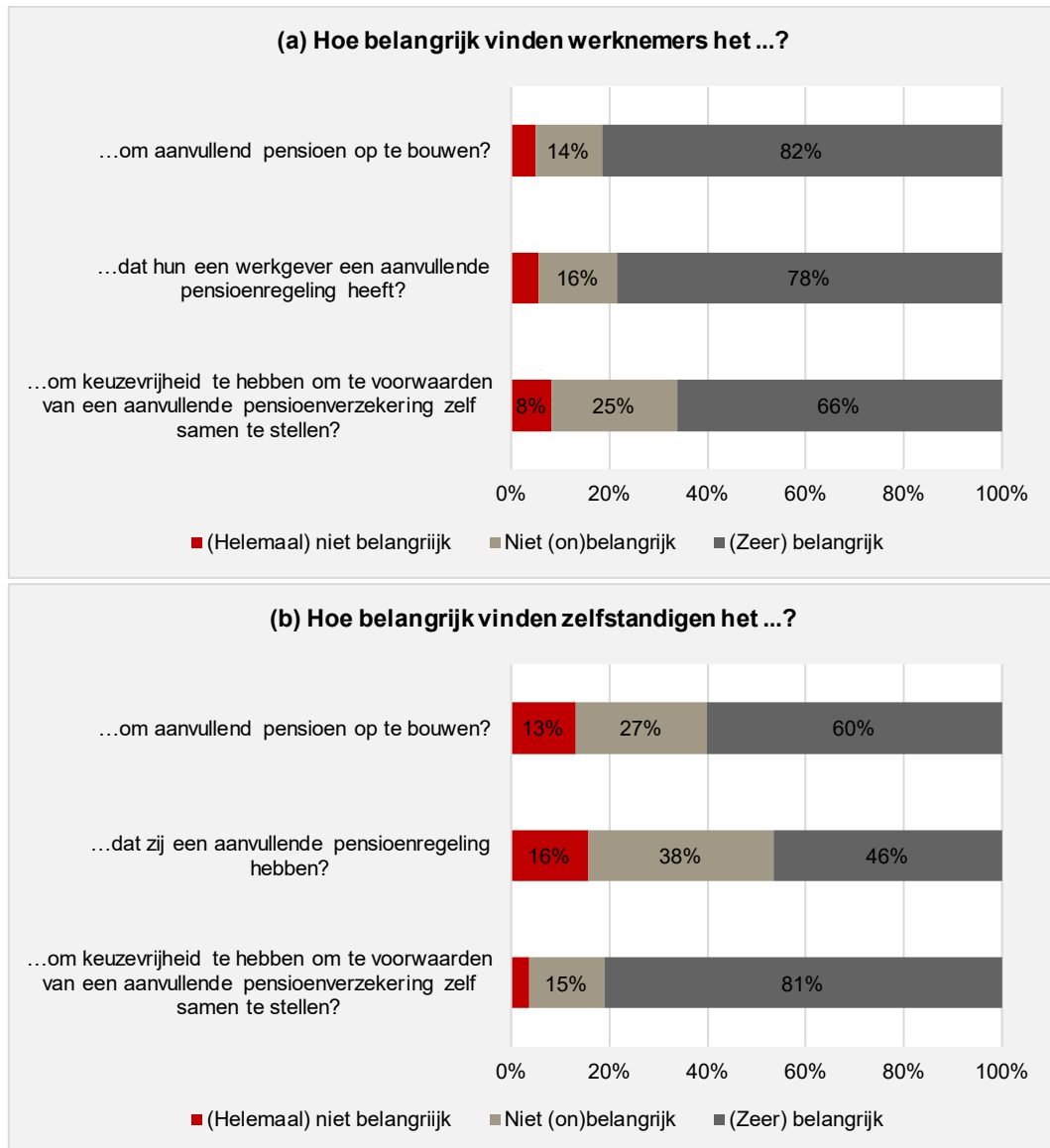
Bron: SEO Economisch Onderzoek (2019) o.b.v. gewogen enquêtegegevens

Aanvullende pensioenverzekering

In Figuur C.4 (a) en (b) is weergegeven hoe belangrijk respectievelijk werknemers en zelfstandigen het vinden om aanvullend pensioen op te bouwen, dat zij of hun werkgever een aanvullende pensioenregeling of -verzekering hebben en om keuzevrijheid in de polisvoorwaarden van de aanvullende pensioenregeling of -verzekering te hebben.

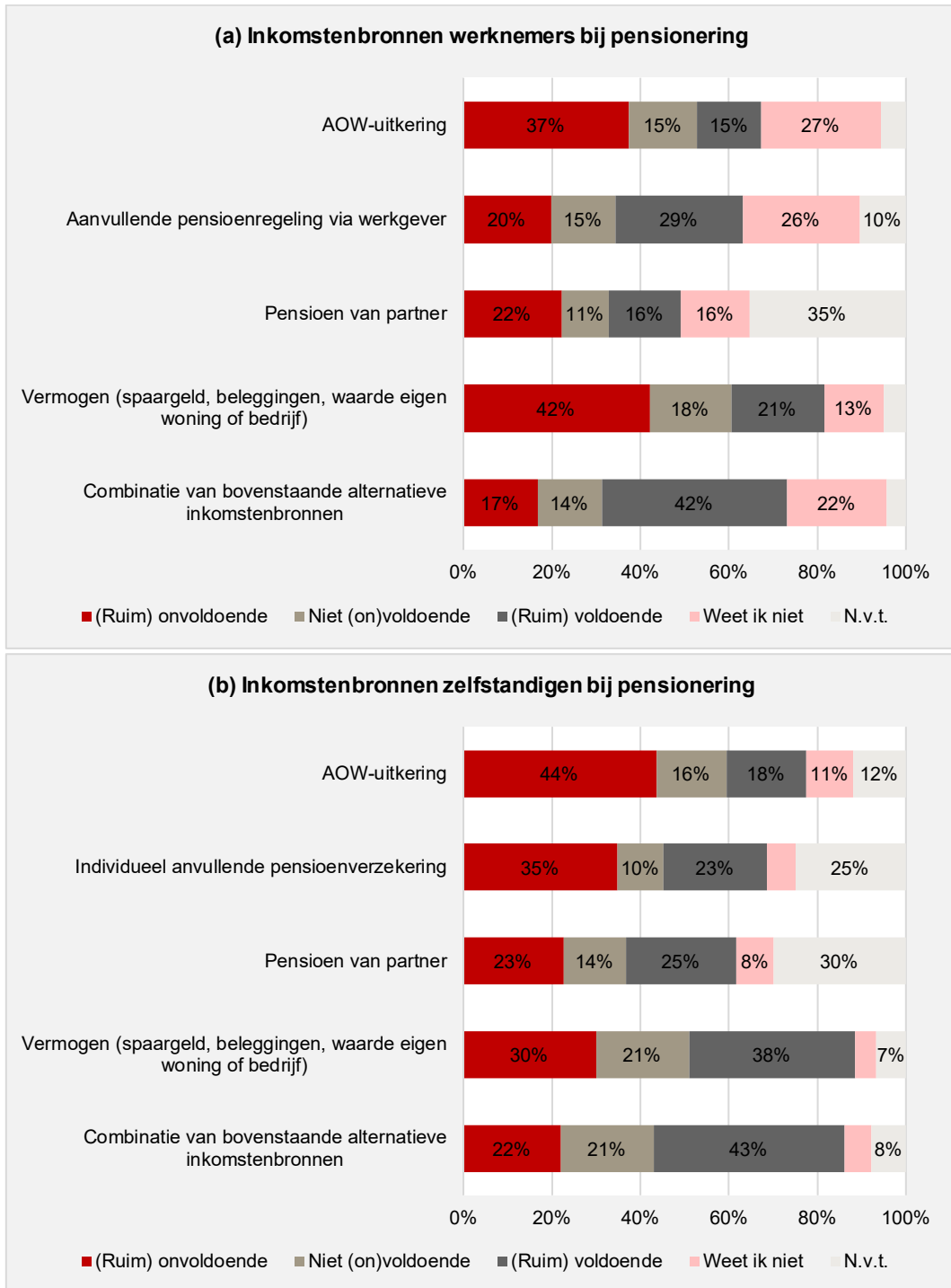
Figuur C.4 Werknemers vinden het (zeer) belangrijk om (via de werkgever) aanvullend pensioen op te bouwen (met keuzevrijheid); zelfstandigen vinden keuzevrijheid vooral (zeer) belangrijk

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2019) o.b.v. gewogen enquêtegegevens

Figuur C.5 (a) en (b) laat zien welke inkomstenbronnen respectievelijk werknemers en zelfstandigen kunnen aanwenden bij pensionering. Het gaat hierbij om inkomstenbronnen zoals een AOW-uitkering, een aanvullende pensioenregeling via de werkgever of een individueel aanvullende pensioenverzekering, het pensioen van een partner, eigen vermogen (spaargeld, beleggingen, waarde eigen woning of bedrijf) of een combinatie daarvan.

Figuur C.5 Circa 60 procent van de zelfstandigen heeft geen of (ruim) onvoldoende aanvullend pensioen; ook circa 30 procent geeft aan over geen of (ruim) onvoldoende (alternatieve) inkomstenbronnen bij pensionering te beschikken

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2019) o.b.v. enquêtegegevens

Figuur C.6 laat de redenen zien waarom een deel van de groep zelfstandigen geen aanvullend pensioen opbouwt.

Figuur C.6 Voor zelfstandigen zonder aanvullende pensioenverzekering wegen de kosten vaak niet op tegen de baten of kunnen het zich niet veroorloven

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2019) o.b.v. enquêtegegevens

1.2.2 Voorkeuren

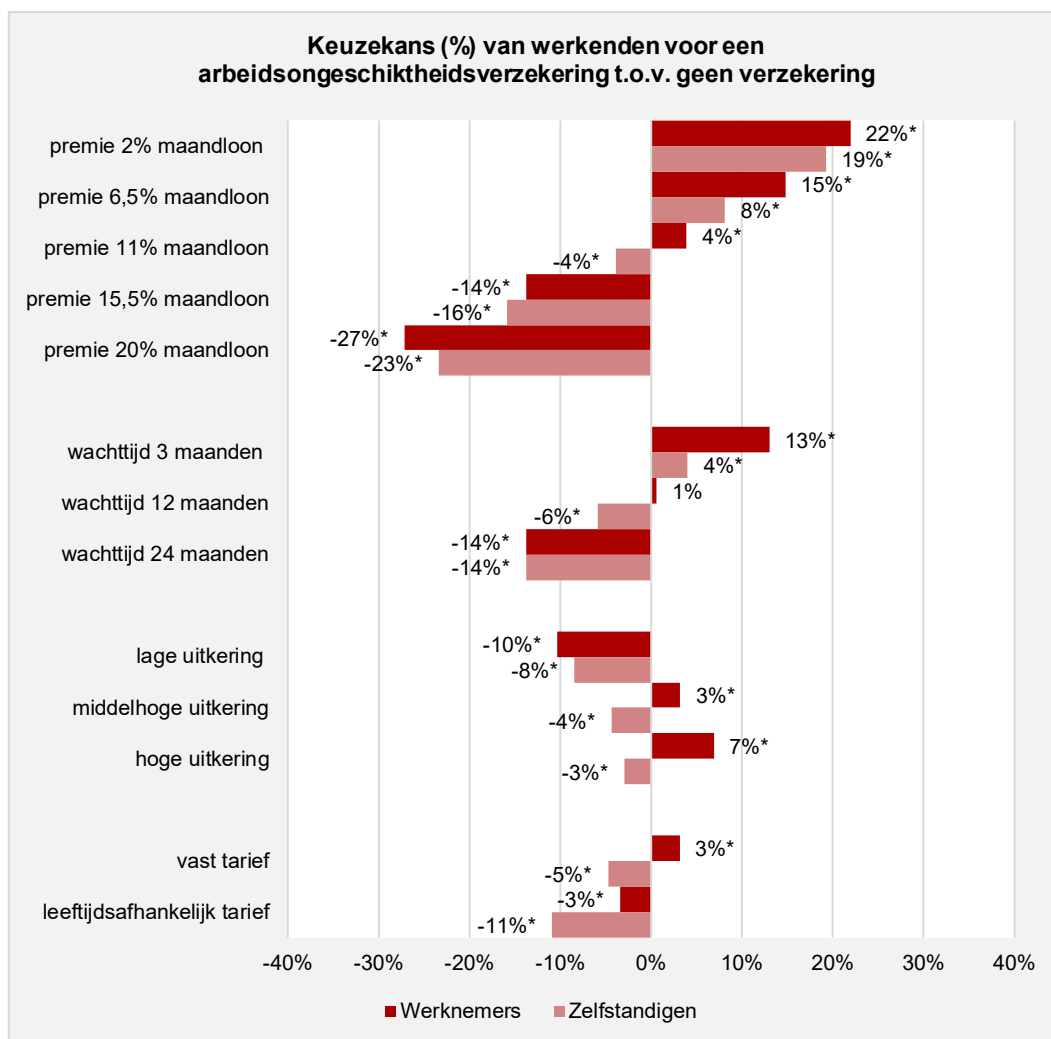
Op basis van de keuzes voor de vignetten zijn de voorkeuren van werkenden voor verschillende arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en aanvullende pensioenverzekeringen in kaart gebracht. Dit is gedaan door het effect van de vignetkenmerken op de keuzekans voor het vignet te schatten.

Arbeidsongeschiktheidsverzekering

In het keuze-experiment is gevraagd om zes keer tussen drie hypothetische arbeidsongeschiktheidsverzekeringen of geen verzekering (het uitwijkalternatief) te kiezen. Figuur C.7 geeft de resultaten hiervan weer. Op basis van de gemaakte keuzes is het effect van de verzekeringskenmerken op de keuzekans voor een arbeidsongeschiktheidsverzekering geschat. Dit effect is gedefinieerd ten opzichte van de keuzekans voor het niet afsluiten van een verzekering.³ Bijvoorbeeld de kans dat een werknemer een arbeidsongeschiktheidsverzekering afsluit in plaats van geen verzekering is 13 procentpunt hoger als de wachttijd 3 maanden is, ongeacht de uitkeringshoogte, premie en tariefsoort.

³ Werknemers kozen gemiddeld in 21 procent van de keuzesituaties geen arbeidsongeschiktheidsverzekering en 8 procent van de werknemers koos in alle keuzesituaties het uitwijkalternatief. Voor zelfstandigen ligt dit aandeel hoger. Zij kozen in 50 procent van de keuzesituaties geen arbeidsongeschiktheidsverzekering en 25 procent van de zelfstandigen koos in alle keuzesituaties voor het uitwijkalternatief.

Figuur C.7 De premie is vooral bepalend voor de voorkeur van werkenden voor een arbeidsongeschiktheidsverzekering, gevolgd door wachttijd, uitkeringshoogte en tariefsoort

* Deze resultaten zijn statistisch significant op een 1%-significantieniveau ($p < 0,01$)

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2019) o.b.v. gewogen multinomiale logit schattingen⁴

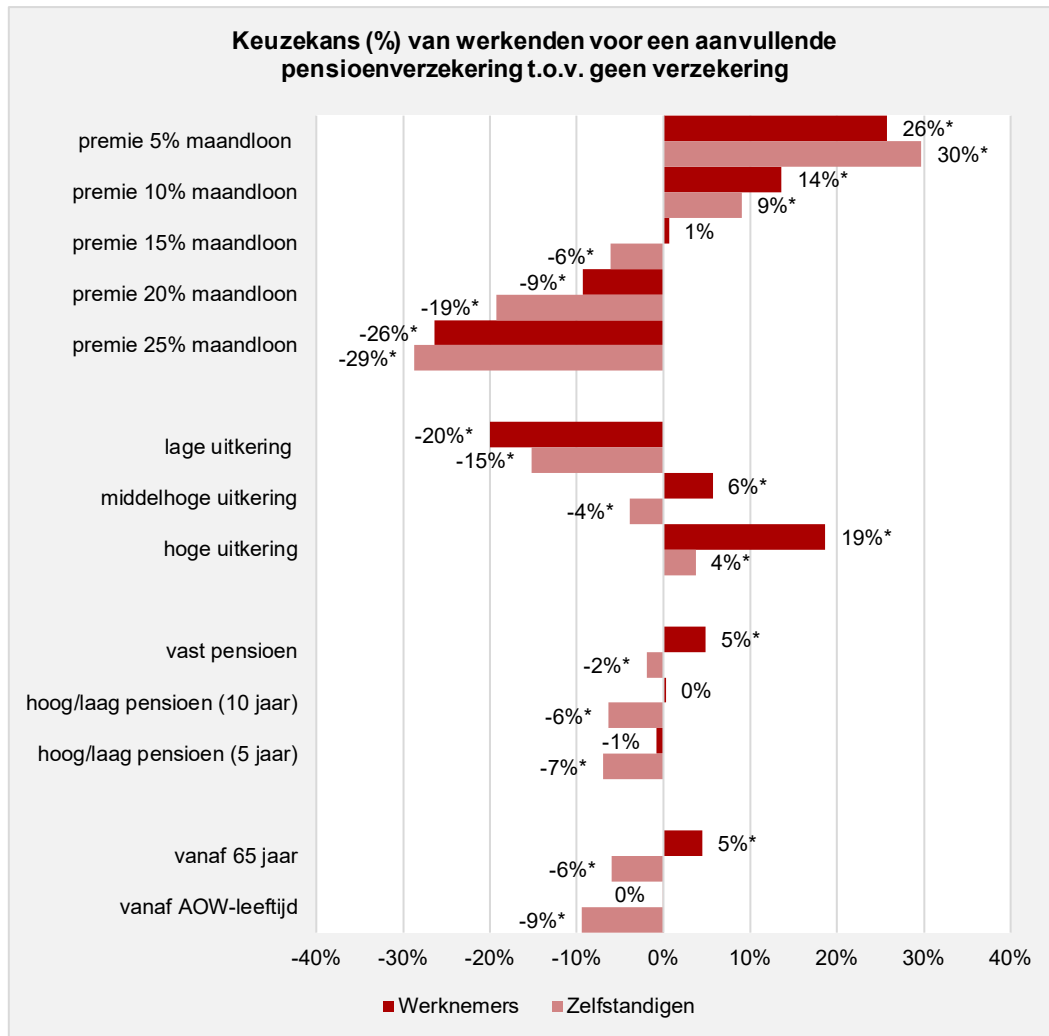
Aanvullende pensioenverzekering

In het keuze-experiment is daarnaast gevraagd om zes keer tussen drie hypothetische aanvullende pensioenverzekeringen of geen verzekering (uitwijkalternatief) te kiezen. Figuur C.8 geeft de resultaten hiervan weer. Op basis van de gemaakte keuzes is het effect van de verzekeringskenmerken op de keuzekans voor een aanvullende pensioenverzekering geschat. Dit effect is gedefinieerd ten opzichte van de keuzekans voor geen verzekering.⁵ Bijvoorbeeld de kans dat een zelfstandige een aanvullende pensioenverzekering afsluit in plaats van geen verzekering is 9 procentpunt hoger als de premie 10 procent van het maandinkomen is, ongeacht de verwachte uitkering, uitkeringsvorm en ingangsdatum.

⁴ Zie Tabel C.3 in Bijlage C.3

⁵ Werknemers kozen gemiddeld in 18 procent van de keuzesituaties geen aanvullende pensioenverzekering en 10 procent van de werknemers koos in alle keuzesituaties het uitwijkalternatief. Voor zelfstandigen ligt dit aandeel hoger. Zij kozen in 50 procent van de keuzesituaties geen arbeidsongeschiktheidsverzekering en 29 procent van de zelfstandigen koos in alle keuzesituaties voor het uitwijkalternatief.

Figuur C.8 De premie is vooral bepalend voor de voorkeur van werkenden voor een aanvullende pensioenverzekering, gevolgd door uitkeringshoogte en -vorm en ingangsdatum

* Deze resultaten zijn statistisch significant op een 1%-significantieniveau ($p < 0,01$)

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2019) o.b.v. gewogen multinomiale logit schattingen⁶

1.2.3 Betalingsbereidheid

Tot slot is op basis van de keuzes voor de vignetten de betalingsbereidheid van werkenden voor verschillende arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en aanvullende pensioenverzekeringen bepaald. Dit is gedaan door de keuzekans voor verschillende hypothetische verzekeringen te plotten tegen de verschillende premieniveaus (de vraagcurve).

Arbeidsongeschiktheidsverzekering

In Figuur C.9 (a) en (b) is de vraagcurve van respectievelijk werknemers en zelfstandigen voor zes verschillende hypothetische arbeidsongeschiktheidsverzekeringen geplott. Hierbij zijn voor de verzekeringen de lage, middelhoge en hoge uitkeringshoogtes gecombineerd met een wachttijd van 3,

⁶ Zie Tabel C.4 in Bijlage C.3

12 en 24 maanden. Per premieniveau is vervolgens de keuzekans voor de desbetreffende verzekering weergegeven. Dit geeft het percentage werknemers en zelfstandigen aan dat bereid is om de gegeven premie voor desbetreffende verzekering te betalen.

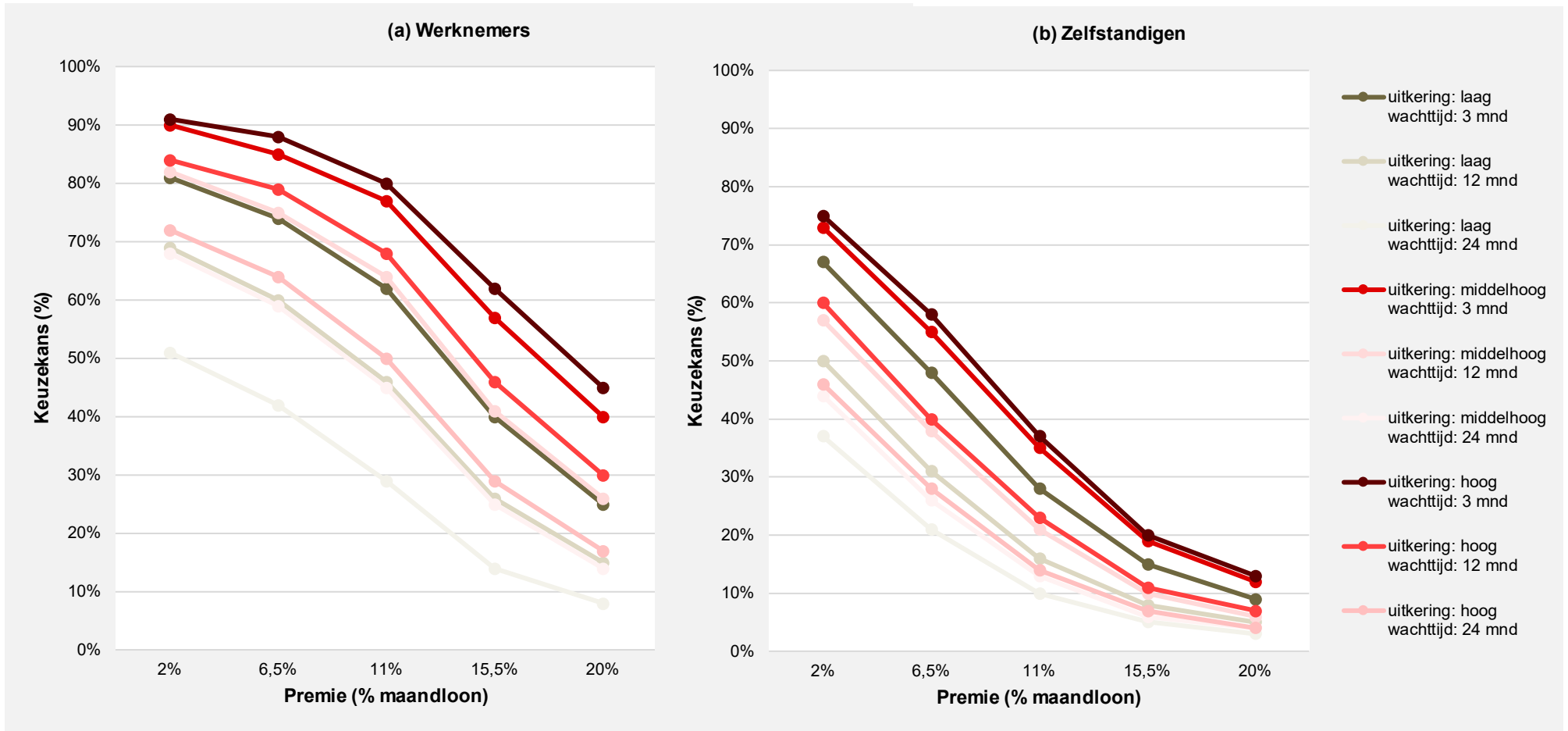
Daarnaast zijn zo realistisch mogelijke premies toegekend aan de verschillende verzekeringscombinaties. Vervolgens is op basis van de keuzes voor de vignetten de hypothetische verzekeringsgraad en het hypothetische marktaandeel van elke van de verzekeringspakketten gesimuleerd. Figuur C.10 geeft hiervan de resultaten weer.

Aanvullende pensioenverzekering

In Figuur C.11 (a) en (b) is de vraagcurve van respectievelijk werknemers en zelfstandigen voor zes verschillende hypothetische pensioenverzekeringen geplot. Hierbij zijn voor de verzekeringen de lage, middelhoge en hoge uitkeringshoogtes gecombineerd met de uitkeringsvorm. Per premieniveau is vervolgens de keuzekans voor de desbetreffende verzekering weergegeven. Dit geeft het percentage werknemers en zelfstandigen aan dat bereid is om de gegeven premie voor de desbetreffende verzekering te betalen.

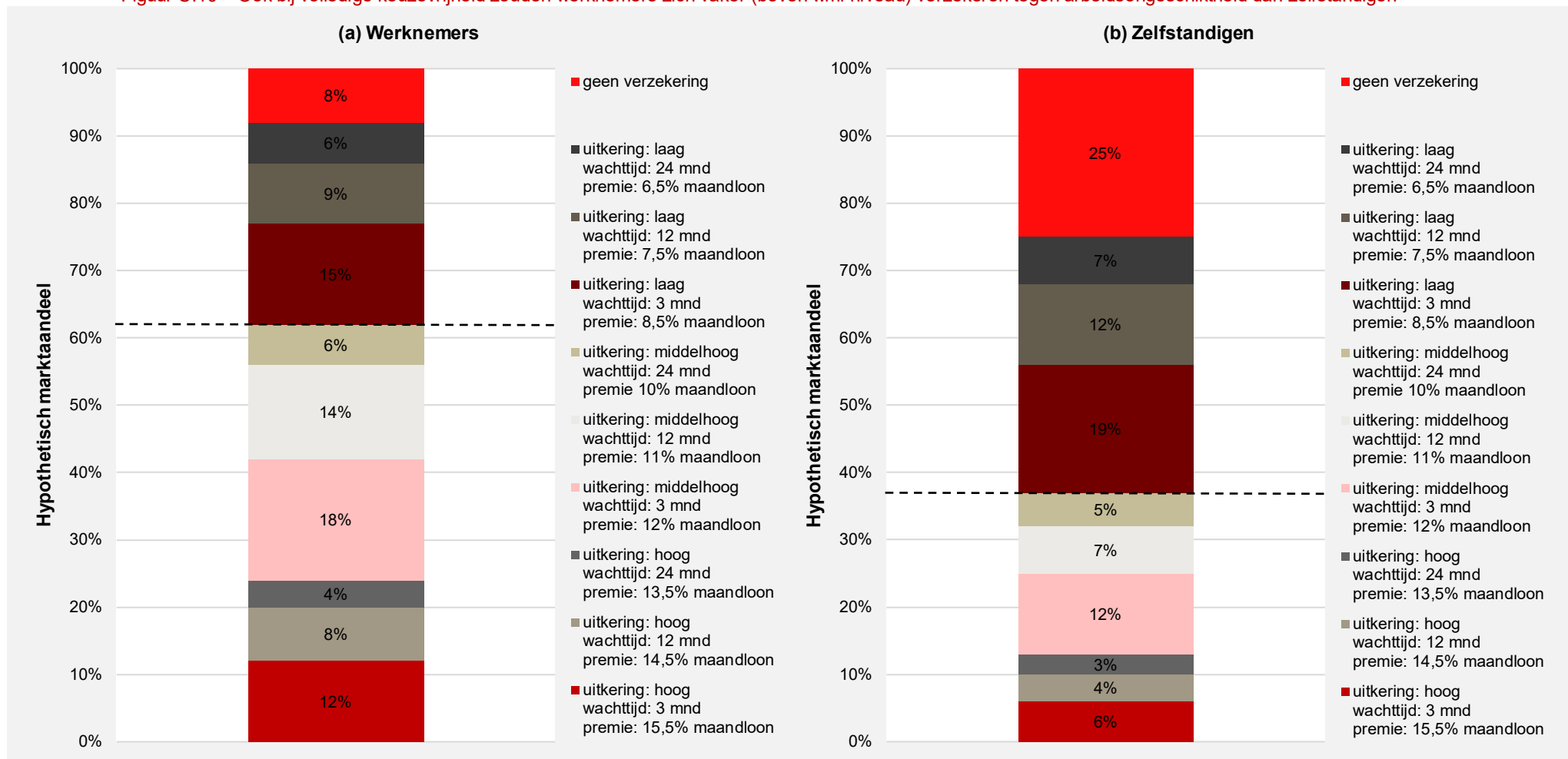
Daarnaast zijn zo realistisch mogelijke premies toegekend aan de verschillende verzekeringscombinaties. Vervolgens is op basis van de keuzes voor de vignetten de hypothetische verzekeringsgraad en het hypothetische marktaandeel van elke van de verzekeringspakketten gesimuleerd. Figuur C.12 geeft hiervan de resultaten weer.

Figuur C.9 De betalingsbereidheid voor een arbeidsongeschiktheidsverzekering is gemiddeld hoger voor werknemers dan voor zelfstandigen

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2019) o.b.v. simulaties van gewogen multinomiale logit schattingen (zie Tabel C.3 in Bijlage C.3)

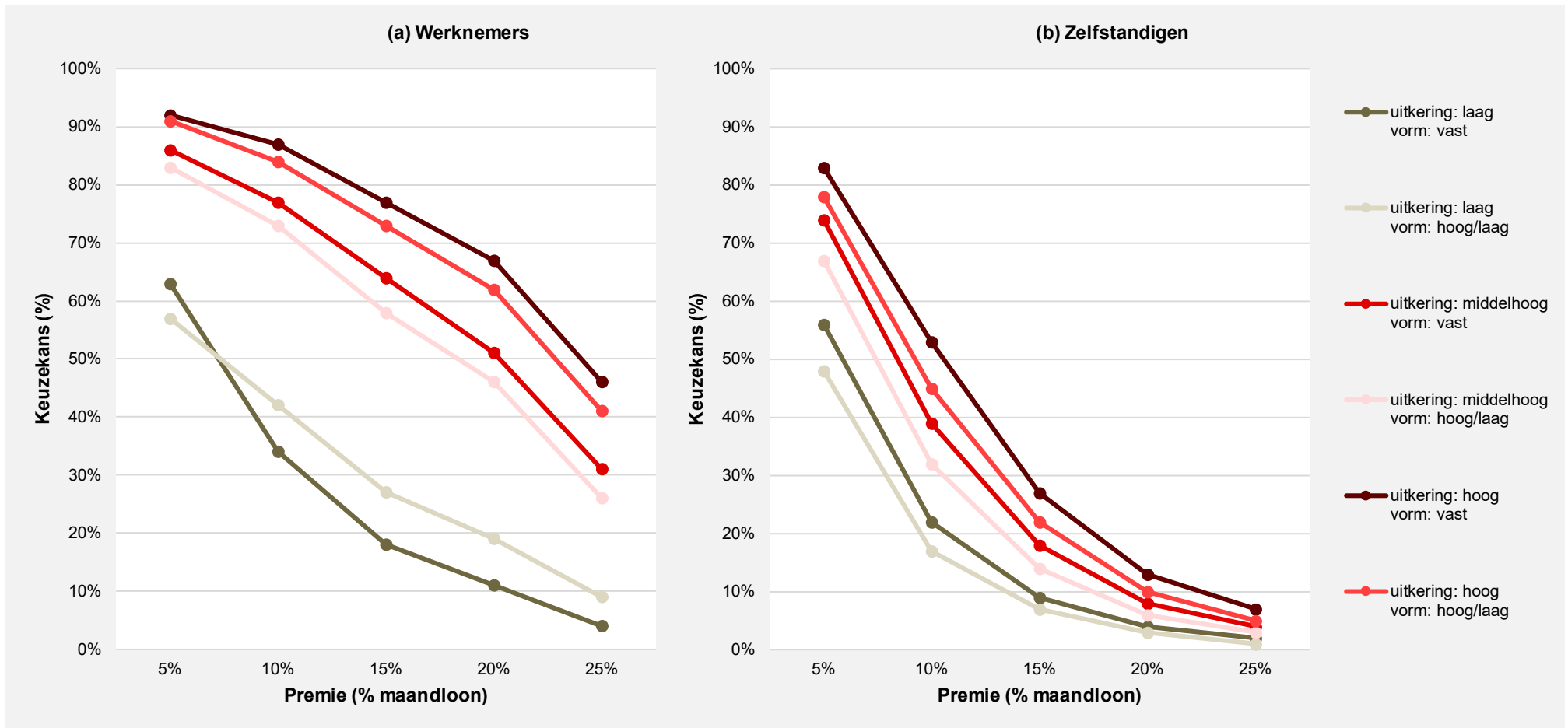
Figuur C.10 Ook bij volledige keuzevrijheid zouden werknemers zich vaker (boven wml-niveau) verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid dan zelfstandigen

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2019) o.b.v. simulaties van gewogen multinomiale logit schattingen (zie Tabel C.3 in Bijlage C.3)

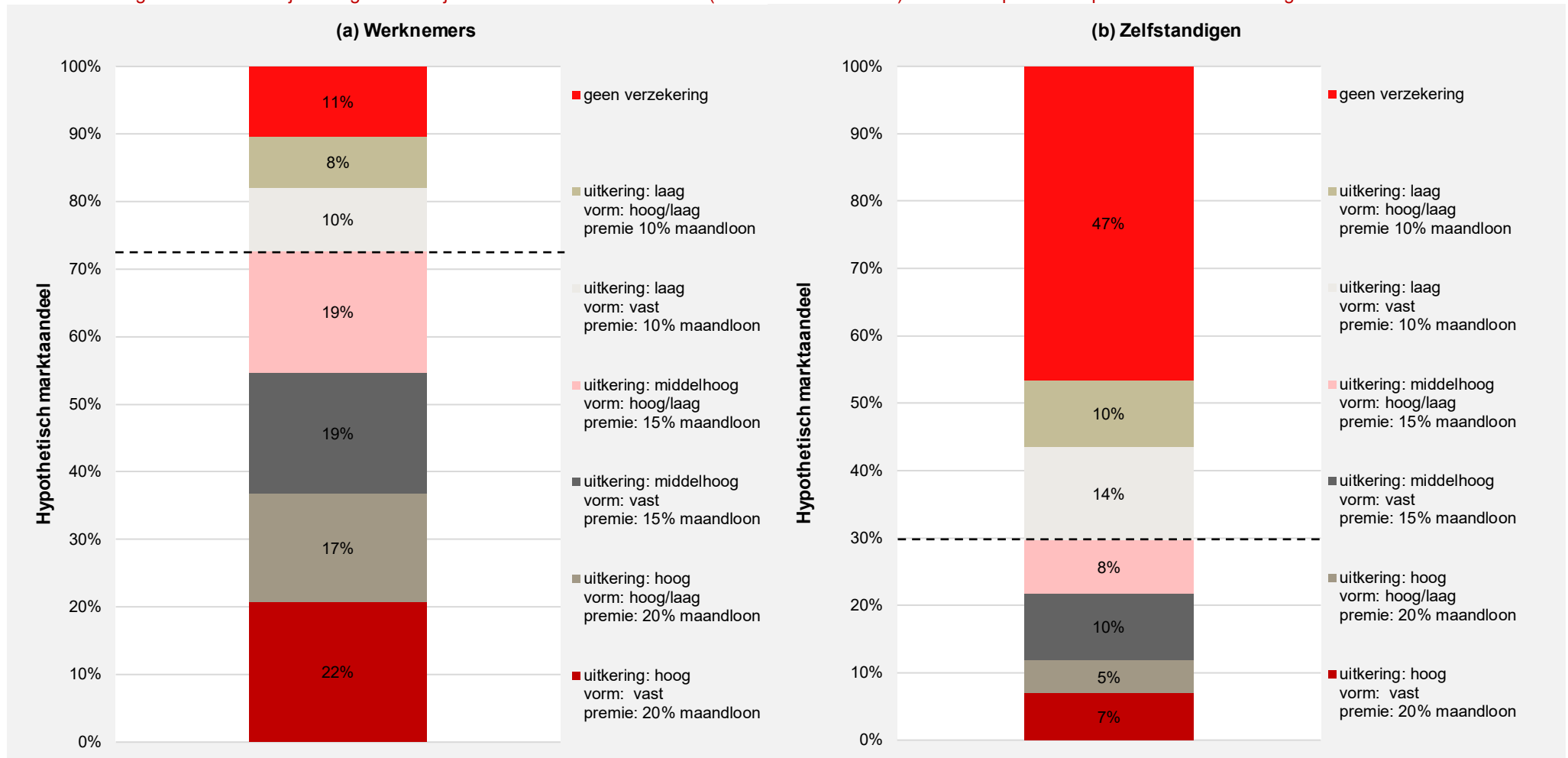

Figuur C.2 De betalingsbereidheid voor een aanvullende pensioenverzekering is gemiddeld hoger voor werknemers dan voor zelfstandigen

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2019) o.b.v. simulaties van gewogen multinomiale logit schattingen (zie Tabel C.4 in Bijlage C.3)

Figuur C.3 Ook bij volledige keuzevrijheid zouden werknemers vaker (boven minimumniveau) aanvullend pensioen opbouwen dan zelfstandigen

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2019) o.b.v. simulaties van gewogen multinomiale logit schattingen (zie Tabel C.4 in Bijlage C.3)

Literatuur

- McFadden, D. (1978). Modelling the choice of residential location. *Transportation Research Record* (673).
- Train, K. (2009). *Discrete choice methods with simulation*. Cambridge University Press.

Bijlage C.1 Vragenlijst

Aanleiding

Sociale zekerheid is een belangrijke verworvenheid in Nederland. Verzekeringen tegen ziekte en arbeidsongeschiktheid en voor een goed pensioen zijn daar voorbeelden van.

Vershillende economische en maatschappelijke ontwikkelingen roepen de vraag op in hoeverre de sociale zekerheid in Nederland anders ingericht moet worden. Met financiering van Instituut Gak doet SEO Economisch Onderzoek onderzoek naar de voorkeuren van werkenden ten aanzien van sociale zekerheid.

Deze vragenlijst is erop gericht om een beeld te krijgen van uw voorkeuren ten aanzien van **arbeidsongeschiktheidsverzekeringen** en **aanvullende pensioenverzekeringen**. Het invullen van de vragenlijst neemt **ongeveer 10-15 minuten** van uw tijd in beslag.

De resultaten van het onderzoek zullen gepubliceerd worden door SEO Economisch Onderzoek. In geen geval kunnen antwoorden herleid worden naar u of uw antwoorden. Rapportage van de vragenlijst zal uitsluitend op geaggregeerd niveau plaatsvinden en weergegeven worden. Uw gegevens worden door SEO vertrouwelijk behandeld en na een wettelijke bewaartermijn vernietigd.

Alvast hartelijk dank voor uw deelname. Klik op 'Volgende' om met de vragenlijst te beginnen.

Blok 1: Werkstatus en inkomen

1. Verrichtte u in de afgelopen maand (voornamelijk) betaald werk als werknemer (vast/tijdelijk contract, uitzendkracht, payroll of oproepkracht), directeur-groootaandeelhouder (dga), zelfstandige met personeel (zmp'er) of als zelfstandige zonder personeel (zzp'er)?
  - a. Werknemer (tijdelijk/vast contract, uitzendkracht, payroll of oproepkracht)
  - b. Directeur-groootaandeelhouder (dga) / zelfstandige met personeel (zmp'er)
  - c. Zelfstandige zonder personeel (zzp'er)
2. *(Indien 1=a)* Wat voor contracttype heeft u bij uw werkgever? *Indien u meer dan één werkgever hebt, geef dan het contracttype op bij de werkgever waar u het meeste aantal uur per week werkzaam bent.*
  - a. Een contract voor bepaalde tijd (tijdelijk contract)
  - b. Een contract voor onbepaalde tijd (vast contract)
  - c. Een uitzendovereenkomst
  - d. Anders, namelijk (...)
3. *(Indien 1=a)* Wat zijn uw reguliere contracturen bij uw werkgever? *Indien u meer dan één werkgever hebt, geef dan het aantal reguliere contracturen op bij de werkgever waar u het meeste aantal uur per week werkzaam bent.* [numeriek, 0, 50]
4. *(Indien 1=b of c)* Hoeveel uur werkte u in de afgelopen maand doorgaans per week? [numeriek, 0, 80]

5. In welke categorie zou u uw beroep indelen?
- Pedagogische beroepen
  - Creatieve en taalkundige beroepen
  - Commerciële beroepen
  - Bedrijfseconomische en administratieve beroepen
  - Managers
  - Openbaar bestuur, veiligheid en justitie
  - Technische beroepen
  - ICT beroepen
  - Agrarische beroepen
  - Zorg en welzijn beroepen
  - Dienstverlenende beroepen
  - Transport en logistieke beroepen
  - Anders, namelijk (...)
6. In welke beroepsklasse zou u uw beroep indelen?
- Beroepsklasse 1: Mijn beroep bestaat voornamelijk uit administratieve, adviserende en leidinggevende werkzaamheden
  - Beroepsklasse 2: Mijn beroep bestaat voornamelijk uit commerciële of verkoopwerkzaamheden
  - Beroepsklasse 3: Mijn beroep bestaat voornamelijk uit lichte handenarbeid, rij of sport instrueren, surveilleren, onderwijzen of chauffeurs of reizen in binnenland of buitenland
  - Beroepsklasse 4: Mijn beroep bestaat voornamelijk uit zwaardere lichamelijke arbeid, zoals werken met machines, werken op hoogte of tillen
7. Kunt u aangeven hoeveel u maandelijks **bruto** verdient met uw werkzaamheden / wat uw toegerekende **bruto** loon uit werkzaamheden is?
- Minder dan € 500
  - € 500 tot € 999
  - € 1.000 tot € 1.499
  - € 1.500 tot € 1.999
  - € 2.000 tot € 2.499
  - € 2.500 tot € 2.999
  - € 3.000 tot € 3.499
  - € 3.500 tot € 3.999
  - € 4.000 tot € 4.449
  - € 4.500 tot € 4.999
  - € 5.000 of meer
  - Wil ik niet zeggen

Blok 2: Inkomstenbronnen bij ziekte en arbeidsongeschiktheid

8. (Indien 1=a) Geef per onderstaande inkomstenbron aan in hoeverre u zelf vindt dat deze voldoende is om op terug te vallen bij langdurige arbeidsongeschiktheid. Kies 'N.v.t.' indien desbetreffende inkomstenbron niet op u van toepassing is. [1. Ruim onvoldoende, 2. Onvoldoende,

3. Niet voldoende, niet onvoldoende, 4. Voldoende, 5. Ruim voldoende, 6. Weet ik niet, 7. N.v.t.]
- a. Mijn **WIA-verzekering** via mijn werkgever is voldoende om op terug te vallen bij langdurige arbeidsongeschiktheid
  - b. Het **inkomen van mijn partner** is voldoende om op terug te vallen bij langdurige arbeidsongeschiktheid
  - c. Mijn **vermogen** (spaargeld, beleggingen, waarde eigen woning of bedrijf) is voldoende om op terug te vallen bij langdurige arbeidsongeschiktheid
  - d. Een **combinatie** van bovenstaande inkomstenbronnen is voldoende om op terug te vallen bij langdurige arbeidsongeschiktheid
9. (*Indien 1=b of c*) Geef per onderstaande inkomstenbron aan in hoeverre u zelf vindt dat deze voldoende is om op terug te vallen bij langdurige arbeidsongeschiktheid. *Kies 'N.v.t.'* indien desbetreffende inkomstenbron niet op u van toepassing is. [1. Ruim onvoldoende, 2. Onvoldoende, 3. Niet voldoende, niet onvoldoende, 4. Voldoende, 5. Ruim voldoende, 6. Weet ik niet, 7. N.v.t.]
- a. Mijn huidige **arbeidsongeschiktheidsverzekering** is voldoende om op terug te vallen bij langdurige arbeidsongeschiktheid
  - b. Mijn **broodfonds** of **crowdsurance** is voldoende om op terug te vallen bij ziekte
  - c. Het **inkomen van mijn partner** is voldoende om op terug te vallen bij langdurige arbeidsongeschiktheid
  - d. Mijn **vermogen** (spaargeld, beleggingen, waarde eigen woning of bedrijf) is voldoende om op terug te vallen bij langdurige arbeidsongeschiktheid
  - e. Een **combinatie** van bovenstaande inkomstenbronnen is voldoende om op terug te vallen bij langdurige arbeidsongeschiktheid
10. (*Indien 9a=N.v.t.*) Wat zijn de belangrijkste redenen dat u geen arbeidsongeschiktheidsverzekering heeft? *Meerdere antwoorden zijn mogelijk.*
- a. De kosten (premie) wegen voor mij niet op tegen de baten (uitkering)
  - b. Ik kan het me niet veroorloven
  - c. Ik heb voldoende alternatieve inkomstenbronnen
  - d. Ik heb nooit gezondheidsklachten
  - e. Het is voor mij niet duidelijk wanneer de verzekeraar uitkeert
  - f. Ik heb geen vertrouwen in de keuring van verzekeraars
  - g. Verzekeraars accepteren mij niet om mijn leeftijd en/of gezondheid
  - h. Anders, namelijk (...)

Blok 3: Inkomstenbronnen bij pensionering

11. (*Indien 1=a*) Geef per onderstaande inkomstenbron aan in hoeverre u zelf vindt dat deze voldoende is om op terug te vallen bij pensionering. *Kies 'N.v.t.'* indien desbetreffende inkomstenbron niet op u van toepassing is. [1. Ruim onvoldoende, 2. Onvoldoende, 3. Niet voldoende, niet onvoldoende, 4. Voldoende, 5. Ruim voldoende, 6. Weet ik niet, 7. N.v.t.]
- a. Mijn **AOW-uitkering** is voldoende om op terug te vallen bij pensionering
  - b. Mijn **aanvullende pensioenregeling** via mijn werkgever is voldoende om op terug te vallen bij pensionering

- c. Het **pensioen van mijn partner** is voldoende om op terug te vallen bij pensionering
  - d. Mijn **vermogen** (spaargeld, beleggingen, waarde eigen woning of bedrijf) is voldoende om op terug te vallen bij pensionering
  - e. Een **combinatie** van bovenstaande inkomstenbronnen is voldoende om op terug te vallen bij pensionering
12. *(Indien 1=b of c)* Geef per onderstaande inkomstenbron aan in hoeverre u zelf vindt dat deze voldoende is om op terug te vallen bij langdurige arbeidsongeschiktheid. *Kies 'N.v.t.'* indien desbetreffende inkomstenbron niet op u van toepassing is. [1. Ruim onvoldoende, 2. Onvoldoende, 3. Niet voldoende, niet onvoldoende, 4. Voldoende, 5. Ruim voldoende, 6. Weet ik niet, 7. N.v.t.]
- a. Mijn **AOW-uitkering** is voldoende om op terug te vallen bij pensionering
  - b. Mijn **aanvullende pensioenregeling** is voldoende om op terug te vallen bij pensionering
  - c. Het **pensioen van mijn partner** is voldoende om op terug te vallen bij pensionering
  - d. Mijn **vermogen** (spaargeld, beleggingen, waarde eigen woning of bedrijf) is voldoende om op terug te vallen bij pensionering
  - e. Een **combinatie** van bovenstaande inkomstenbronnen is voldoende om op terug te vallen bij pensionering
13. *(Indien 12b=N.v.t.)* Wat zijn de belangrijkste redenen dat u geen aanvullende pensioenverzekering heeft? *Meerdere antwoorden zijn mogelijk.*
- i. De kosten (premie) wegen voor mij niet op tegen de baten (uitkering)
  - j. Ik kan het me niet veroorloven
  - k. Ik heb voldoende alternatieve inkomstenbronnen
  - l. Ik ben er nog niet aan toegekomen
  - m. Mijn pensioen is nog ver weg
  - n. Anders, namelijk (...)

Blok 4: Voorkeuren arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (indien 1=a)

Als werknemer bent u momenteel via uw werkgever verzekerd tegen ziekte en arbeidsongeschiktheid. In geval van ziekte betaalt de werkgever (een deel van) uw inkomen door voor maximaal 2 jaar. Als u daarna arbeidsongeschikt wordt verklaard dan ontvangt u een WIA-uitkering.

Uw werkgever betaalt de premie voor de WIA-verzekering. Als er geen verzekering zou zijn dan zou uw bruto maandloon tussen de 7,5% (€ xxx) en 12,5% (€ xxx) hoger zijn.

U wordt in dit blok gevraagd om 6 keer een keuze te maken uit steeds drie denkbeeldige **arbeidsongeschiktheidsverzekeringen**. De keuzeopties die u worden voorgelegd gaan uit van een situatie waarin de huidige regelingen niet bestaan en u zelf verantwoordelijk bent voor het afsluiten van een arbeidsongeschiktheidsverzekering. Ook betaalt u de premie zelf. Hierbij moet u aangeven welke verzekering u zou afsluiten, gegeven de opties die op uw scherm verschijnen.

Het kan zijn dat u in sommige keuzesituaties geen van de verzekeringen zou afsluiten en zou terugvallen op andere inkomstenbronnen. In dat geval kiest u 'Geen: ik zou geen van deze verzekeringen afsluiten'.

14. (Voorbeeld) Als er geen WIA-verzekering zou zijn, dan zou uw bruto maandloon tussen de 7,5% (€ xxx) en 12,5% (€ xxx) hoger zijn.

Als dit uw enige opties waren, welke arbeidsongeschiktheidsverzekering zou u dan zelf afsluiten? (1 van 6)

Let op: alle bedragen zijn **bruto per maand**

<p>Wachttijd 12 maanden</p> <p>Uitkeringshoogte € 2.100 per maand</p> <p>Premie € 210 per maand</p> <p>Tariefsoort Eerst een lagere premie, daarna oplopend met leeftijd</p> <p>☒</p>	<p>Wachttijd 12 maanden</p> <p>Uitkeringshoogte € 1.600 per maand</p> <p>Premie € 70 per maand</p> <p>Tariefsoort Vaste premie gedurende de looptijd</p> <p>☐</p>	<p>Wachttijd 24 maanden</p> <p>Uitkeringshoogte € 2.600 per maand</p> <p>Premie € 360 per maand</p> <p>Tariefsoort Eerst een lagere premie, daarna oplopend met leeftijd</p> <p>☐</p>	<p>Geen: ik zou geen van deze verzekeringen afsluiten en terugvallen op mijn andere inkomstenbronnen.</p> <p>☐</p>
---	--	--	--

Toelichting:

Wachttijd: de periode waarin u wel ziek bent, maar nog geen uitkering ontvangt en u moet rondkomen van uw eigen geld

Uitkeringshoogte: de hoogte van uw maandelijkse uitkering bij arbeidsongeschiktheid tot aan uw AOW-leeftijd

Premie: de maandelijkse premie die u betaalt voor uw arbeidsongeschiktheidsverzekering

Tariefsoort: dit bepaalt hoe de hoogte van de premie zich ontwikkelt naarmate u ouder wordt

Blok 4: Voorkeuren arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (indien 1=b of c)

Als zelfstandige bent u niet standaard verzekerd tegen ziekte en arbeidsongeschiktheid, zoals werknemers dat wel zijn.

U wordt in dit blok gevraagd om 6 keer een keuze te maken uit steeds drie denkbeeldige **arbeidsongeschiktheidsverzekeringen**. De keuzeopties die u worden voorgelegd geven mogelijkheden om u wel te verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid. Hierbij moet u aangeven welke verzekering u zou afsluiten, gegeven de opties die op uw scherm verschijnen.

Het kan zijn dat u in sommige keuzesituaties geen van de verzekeringen zou afsluiten en zou terugvallen op andere inkomstenbronnen. In dat geval kiest u 'Geen: ik zou geen van deze verzekeringen afsluiten'.

15. (Voorbeeld) Als dit uw enige opties waren, welke arbeidsongeschiktheidsverzekering zou u dan afsluiten? (1 van 6)

Let op: alle bedragen zijn **bruto per maand**

<p>Wachttijd 12 maanden</p> <p>Uitkeringshoogte € 1.600 per maand</p> <p>Premie € 210 per maand</p> <p>Tariefsoort Eerst een lagere premie, daarna oplopend met leeftijd</p> <p>Select</p>	<p>Wachttijd 24 maanden</p> <p>Uitkeringshoogte € 2.100 per maand</p> <p>Premie € 360 per maand</p> <p>Tariefsoort Eerst een lagere premie, daarna oplopend met leeftijd</p> <p>Select</p>	<p>Wachttijd 12 maanden</p> <p>Uitkeringshoogte € 2.100 per maand</p> <p>Premie € 500 per maand</p> <p>Tariefsoort Vaste premie gedurende de looptijd</p> <p>Select</p>	<p>Geen: ik zou geen van deze verzekeringen afsluiten en terugvallen op mijn andere inkomstenbronnen.</p> <p>☒</p>
--	--	---	---

Toelichting:

Wachttijd: de periode waarin u wel ziek bent, maar nog geen uitkering ontvangt en u moet rondkomen van uw eigen geld

Uitkeringshoogte: de hoogte van uw maandelijkse uitkering bij arbeidsongeschiktheid tot aan uw AOW-leeftijd

Premie: de maandelijkse premie die u betaalt voor uw arbeidsongeschiktheidsverzekering

Tariefsoort: dit bepaalt hoe de hoogte van de premie zich ontwikkelt naarmate u ouder wordt

Blok 5: Voorkeuren aanvullende pensioenverzekeringen (indien 1=a)

Als werknemer bouwt u meestal via uw werkgever aanvullend pensioen op. Bij het bereiken van de pensioenleeftijd ontvangt u dan een pensioenuitkering in aanvulling op uw AOW-uitkering.

De premie die hiervoor moet worden betaald bestaat uit een werkgevers- en werknemersdeel. Als er geen aanvullend werkgeverspensioen zou zijn dan zou uw bruto maandloon tussen de 20% (€ xxx) en 25% (€ xxx) hoger zijn.

U wordt in dit blok gevraagd om 6 keer een keuze te maken uit steeds drie denkbeeldige **aanvullende pensioenverzekeringen**. De keuzeopties die u worden voorgelegd gaan uit van een situatie waarin u niet via uw werkgever aanvullend pensioen opbouwt en u **zelf verantwoordelijk** bent voor het afsluiten van een aanvullende pensioenverzekering. Ook betaalt u de premie zelf. Hierbij moet u aangeven welke verzekering u zou afsluiten, gegeven de opties die op uw scherm verschijnen.

Het kan zijn dat u in sommige keuzesituaties geen van de verzekeringen zou afsluiten en zou terugvallen op uw AOW-uitkering of andere inkomstenbronnen. In dat geval kiest u 'Geen: ik zou geen van deze verzekeringen afsluiten'.

16. (Voorbeeld) Als u geen aanvullend pensioen via uw werkgever zou opbouwen, dan zou uw bruto maandloon tussen de 20% (€ xxx) en 25% (€ xxx) hoger zijn.

Als dit uw enige opties waren, welke aanvullende pensioenverzekering zou u dan zelf afsluiten? (1 van 6)

Let op: alle bedragen zijn **bruto per maand**

<p>Ingangsdatum Vanaf AOW-leeftijd</p> <p>Verwachte uitkering € 2.600 per maand</p> <p>Premie € 810 per maand</p> <p>Uitkeringsvorm Eerste 5 jaar een hogere uitkering (122%), daarna een lagere (91,5%)</p> <p>Kies</p>	<p>Ingangsdatum Vanaf AOW-leeftijd</p> <p>Verwachte uitkering € 1.300 per maand</p> <p>Premie € 330 per maand</p> <p>Uitkeringsvorm Eerste 10 jaar een hogere uitkering (114%), daarna een lagere (85,5%)</p> <p>Kies</p>	<p>Ingangsdatum Vanaf 65 jaar</p> <p>Verwachte uitkering € 1.950 per maand</p> <p>Premie € 490 per maand</p> <p>Uitkeringsvorm De uitkering blijft tijdens uw resterende leven even hoog</p> <p>✓</p>	<p>Geen: ik zou geen van deze pensioenvoorzieningen kiezen en terugvallen op mijn AOW-uitkering of andere inkomstenbronnen.</p> <p>Kies</p>
--	---	---	--

Toelichting:

Ingangsdatum: de datum waarop uw aanvullende pensioenverzekering uitkeert

Verwachte uitkering: de hoogte van uw verwachte maandelijkse uitkering bij pensioering

Premie: de maandelijkse premie die u betaalt voor uw pensioenverzekering

Uitkeringsvorm: dit bepaalt hoe de hoogte van de uitkering zich ontwikkelt naarmate u ouder wordt

Blok 5: Voorkeuren aanvullende pensioenverzekeringen (indien 1=b of c)

Als zelfstandige bouwt u niet standaard aanvullend pensioen op, zoals werknemers dat meestal wel doen via hun werkgever.

U wordt in dit blok gevraagd om 6 keer een keuze te maken uit steeds drie denkbeeldige **aanvullende pensioenverzekeringen**. De keuzeopties die u worden voorgelegd geven mogelijkheden om wel aanvullend pensioen op te bouwen. Hierbij moet u aangeven welke verzekering u zou afsluiten, gegeven de opties die op uw scherm verschijnen.

17. (*Voorbeeld*) Als dit uw enige opties waren, welke aanvullende pensioenverzekering zou u dan zelf afsluiten? (1 van 6)

Let op: alle bedragen zijn **bruto per maand**

<p>Ingangsdatum Vanaf 65 jaar</p> <p>Verwachte uitkering € 1.300 per maand</p> <p>Premie € 160 per maand</p> <p>Uitkeringsvorm De uitkering blijft tijdens uw resterende leven even hoog</p> <p>Kies</p>	<p>Ingangsdatum Vanaf AOW-leeftijd</p> <p>Verwachte uitkering € 2.600 per maand</p> <p>Premie € 810 per maand</p> <p>Uitkeringsvorm De uitkering blijft tijdens uw resterende leven even hoog</p> <p>Kies</p>	<p>Ingangsdatum Vanaf 65 jaar</p> <p>Verwachte uitkering € 1.950 per maand</p> <p>Premie € 650 per maand</p> <p>Uitkeringsvorm Eerste 10 jaar een hogere uitkering (114%), daarna een lagere (85,5%)</p> <p>✓</p>	<p>Geen: ik zou geen van deze pensioenvoorzieningen kiezen en terugvallen op mijn AOW-uitkering of andere inkomstenbronnen.</p> <p>Kies</p>
--	---	---	--

Toelichting:

Ingangsdatum: de datum waarop uw aanvullende pensioenverzekering uitkeert

Verwachte uitkering: de hoogte van uw verwachte maandelijkse uitkering bij pensioering

Premie: de maandelijkse premie die u betaalt voor uw pensioenverzekering

Uitkeringsvorm: dit bepaalt hoe de hoogte van de uitkering zich ontwikkelt naarmate u ouder wordt

Blok 6: Belang van een arbeidsongeschiktheidsverzekering

18. Hoe belangrijk vindt u het ...? [1. Helemaal niet belangrijk, 2. Niet belangrijk, 3. Niet belangrijk, niet onbelangrijk, 4. Belangrijk, 5. Zeer belangrijk]
- ...om verzekerd te zijn tegen langdurige arbeidsongeschiktheid?
  - ...dat er door de overheid voor u een arbeidsongeschiktheidsverzekering geregeld is/wordt?
  - ...om keuzevrijheid te hebben om de voorwaarden (zoals wachttijd, uitkeringshoogte en premie) van uw arbeidsongeschiktheidsverzekering zelf samen te stellen?

Blok 7: Belang van een aanvullende pensioenverzekering

19. Hoe belangrijk vindt u het ...? [1. Helemaal niet belangrijk, 2. Niet belangrijk, 3. Niet belangrijk, niet onbelangrijk, 4. Belangrijk, 5. Zeer belangrijk]
- ...om aanvullend pensioen op te bouwen?
  - ...dat u of uw werkgever een aanvullende pensioenregeling heeft?
  - ...om keuzevrijheid te hebben om de voorwaarden (zoals ingangsdatum, verwachte uitkering en premie) van uw aanvullende pensioenverzekering zelf samen te stellen?

Blok 8: Achtergrondkenmerken

20. Wat is uw leeftijd? [numeriek, 16, 55]
21. Wat is uw geslacht?

- a. Man
  - b. Vrouw
  - c. Overig
22. Wat is uw hoogst afgeronde opleiding met diploma?
- a. Basisonderwijs
  - b. Lager beroepsonderwijs (lbo/vmbo)
  - c. Middelbare school (mavo/havo/vwo)
  - d. Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)
  - e. Hoger beroepsonderwijs (hbo)
  - f. Universitair of hoger (wo/master/postdoc)
  - g. Wil ik niet zeggen

Blok 9: Dagelijks leven

Als laatste willen wij enkele stellingen voorleggen die gaan over uw dagelijks leven. Hierbij gaat het om uw bereidheid om risico te nemen, uw verwachtingen van de toekomst en uw aanpak van dagelijks werk.

Kies voor elke stelling een antwoord dat het beste bij u past. Let op: er is geen goed of fout antwoord. Het gaat om uw inschatting.

23. In welke mate bent u bereid om ...? [1. Helemaal niet bereid, 2. Niet bereid, 3. Niet bereid, niet onbereid, 4. Bereid, 5. Zeer bereid]
- a. ...risico's te nemen in het algemeen?
  - b. ...risico's te nemen als het om uw carrière gaat?
  - c. ...risico's te nemen als het om uw pensioen gaat?
24. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen? [1. Zeer mee oneens, 2. Mee oneens, 3. Niet mee eens, niet mee oneens, 4. Mee eens, 5. Zeer mee eens]
- a. Ik denk na over hoe dingen in de toekomst kunnen zijn en probeer deze in mijn dagelijkse leven te beïnvloeden
  - b. Ik houd mij bezig met zaken die pas over een paar jaar gevolgen zullen hebben
  - c. Ik probeer de prestaties van anderen te overtreffen
  - d. Ik neem de leiding
  - e. Ik werk hard om te slagen
  - f. Ik ben **niet** erg gemotiveerd om te slagen
  - g. Ik haat het om het middelpunt van de aandacht te zijn
25. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen? [1. Zeer mee oneens, 2. Mee oneens, 3. Niet mee eens, niet mee oneens, 4. Mee eens, 5. Zeer mee eens]
- a. Ik voltooi taken in mijn werk met succes
  - b. Ik blink in mijn werk uit in wat ik doe
  - c. Ik pas taken in mijn werk soepel aan
  - d. Ik sta stevig in mijn schoenen
  - e. Ik kom met goede oplossingen
  - f. Ik weet hoe ik dingen voor elkaar moet krijgen

- g. Ik schat situaties vaak verkeerd in
- h. Ik kan maar weinig bijdragen aan oplossingen voor problemen
- i. Ik overzie vaak de gevolgen **niet** van dingen die zich kunnen voordoen

Einde

Bedankt voor het invullen van deze vragenlijst.

Klik op `verzenden' om uw antwoorden in te dienen. Als u uw antwoorden nog wilt wijzigen, kunt u terug gaan naar de vragenlijst door op `vorige' te klikken.

Bijlage C.2 Beschrijvende statistieken

Tabel C.2 Beschrijvende statistieken enquête en keuze-experiment

	Werknemers	Zelfstandigen	Totaal
Geslacht			
Man	44%	43%	44%
Vrouw	56%	57%	56%
Leeftijd			
16 tot 30 jaar	18%	10%	16%
31 tot 40 jaar	35%	21%	31%
41 tot 55 jaar	47%	69%	53%
Opleidingsniveau			
laag (lager dan mbo)	2%	5%	3%
middelbaar (mbo)	30%	42%	33%
hoog (hbo of hoger)	68%	53%	64%
Contracttype			
vast contract	14%	-	14%
tijdelijk contract	84%	-	84%
uitzendovereenkomst	2%	-	2%
Arbeidsduur			
minder dan 20 uur	7%	22%	11%
20 tot 35 uur	38%	38%	38%
meer dan 35 uur	55%	40%	51%
Beroep			
pedagogische beroepen	9%	6%	8%
creatieve en taalkundige beroepen	2%	18%	7%
commerciële beroepen	8%	7%	8%
bedrijfseconomische en administratieve beroepen	13%	5%	10%
managers	4%	1%	3%
openbaar bestuur, veiligheid en juridische beroepen	9%	1%	7%
technische beroepen	9%	6%	8%
ICT beroepen	9%	5%	8%
agrarische beroepen	1%	1%	1%
zorg en welzijn beroepen	16%	16%	16%
dienstverlenende beroepen	10%	19%	12%
transport en logistieke beroepen	4%	3%	3%
overige beroepen	7%	12%	9%
Beroepsklasse			
beroepsklasse 1 (laag risico)	65%	38%	57%
beroepsklasse 2 (gematigd laag risico)	9%	15%	11%

	Werknemers	Zelfstandigen	Totaal
beroepsklasse 3 (gematigd hoog risico)	16%	33%	21%
beroepsklasse 4 (hoog risico)	10%	13%	11%
Bruto maandloon			
minder dan € 1.000	4%	22%	9%
€ 1.000 tot € 1.999	15%	22%	17%
€ 2.000 tot € 2.999	27%	18%	24%
€ 3.000 tot € 3.999	22%	10%	19%
€ 4.000 tot € 4.999	14%	4%	11%
€ 5.000 of meer	12%	10%	11%
wil niet zeggen	7%	14%	9%
Aantal observaties	1.271	541	1.812

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2019) o.b.v. ongewogen enquêtegegevens

Bijlage C.3 Multinomiale logit-schattingen

Tabel C.3 Multinomiale logit-schattingen arbeidsongeschiktheidsverzekeringen

	Werknemers	Zelfstandigen
Wachttijd		
3 maanden	0,68 (0,02) ***	0,29 (0,04) ***
12 maanden	0,03 (0,02)	-0,42 (0,04) ***
24 maanden	-0,72 (0,03) ***	-0,98 (0,05) ***
Uitkeringshoogte		
laag (wml-niveau)	-0,54 (0,04) ***	-0,60 (0,07) ***
middelhoog	0,17 (0,03) ***	-0,31 (0,05) ***
hoog (80% maandloon)	0,36 (0,04) ***	-0,21 (0,08) ***
Premie		
2% maandloon	1,14 (0,05) ***	1,37 (0,08) ***
6,5% maandloon	0,77 (0,03) ***	0,58 (0,07) ***
11% maandloon	0,20 (0,03) ***	-0,27 (0,06) ***
15,5% maandloon	-0,71 (0,04) ***	-1,12 (0,09) ***
20% maandloon	-1,41 (0,06) ***	-1,66 (0,13) ***
Tariefsoort		
vast tarief	0,16 (0,02) ***	-0,34 (0,03) ***
leeftijdsafhankelijk tarief	-0,17 (0,02) ***	-0,77 (0,03) ***
Aantal observaties		

Standaardfouten tussen haakjes; *** p<0,01, ** p<0,05, * p<0,1

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2019) o.b.v. gewogen enquêtegegevens

Tabel C.4 Multinomiale logit-schattingen aanvullende pensioenverzekeringen

	Werknemers	Zelfstandigen
Ingangsdatum		
65 jaar	0,23 (0,02) ***	-0,42 (0,03) ***
AOW-leeftijd	-0,01 (0,02)	-0,67 (0,03) ***
Verwachte uitkering		
laag (40% maandloon)	-1,01 (0,04) ***	-1,08 (0,07) ***
middelhoog (60% maandloon)	0,29 (0,03) ***	-0,27 (0,06) ***
hoog (80% maandloon)	0,95 (0,03) ***	0,27 (0,08) ***
Premie		
5% maandloon	1,31 (0,05) ***	2,11 (0,09) ***
10% maandloon	0,69 (0,03) ***	0,64 (0,07) ***
15% maandloon	0,03 (0,03)	-0,43 (0,07) ***
20% maandloon	-0,47 (0,03) ***	-1,37 (0,09) ***
25% maandloon	-1,34 (0,05) ***	-2,04 (0,13) ***
Uitkeringsvorm		
vast pensioen	0,25 (0,02) ***	-0,14 (0,04) ***
hoog/laag pensioen (10 jaar)	0,01 (0,02)	-0,45 (0,04) ***
hoog/laag pensioen (5 jaar)	-0,04 (0,02) *	-0,49 (0,04) ***
Aantal observaties		

Standaardfouten tussen haakjes; *** $p < 0,01$, ** $p < 0,05$, * $p < 0,1$

Bron: SEO Economisch Onderzoek (2019) o.b.v. gewogen enquêtegegevens